

SITRUUNAHAPPO VEDETÖN (ACIDUM CITRICUM ANHYDRICUM CRYST.)

Päiväys: 17.6.2011

Edellinen päiväys: -

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

SITRUUNAHAPPO VEDETÖN (ACIDUM CITRICUM ANHYDRICUM CRYST.)

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

TAMRO OYJ/Kilotavarat

Katuosoite

Rajatorpantie 41 B

Postinumero ja -toimipaikka

01640 Vantaa

Postiosoite

PL 11

Postinumero ja -toimipaikka

01641 Vantaa

Puhelin

0204 4511

Telefax

0204 45 4665

Y-tunnus

0533965-2

Sähköposti

kilotavarat@tamro.com

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

HYKS Myrkytystietokeskus, Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki (Huom! Postiosoite on: Myrkytystietokeskus, Meilahden sairaala, B kerros, PL 340, 00029 HUS).
(09) 471977 (suora) tai (09) 4711 (vaihde).

2. VAARAN YKSILOINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus****1272/2008 (CLP)**

Skin Irrit. 2, H315

Eye Irrit. 2, H319

67/548/EEC

Xi; R36/38

2.2 Merkinnät**1272/2008 (CLP)**

GHS07

Huomiosana

Varoitus**Vaaralausekkeet**

H315

Ärsyttää ihoa.

H319

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Turvausekkeit

P305+P351+P338

JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

2.3 Muut vaarat**3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA****3.1 Aineet****3.1.1 CAS/EY-numero ja rek.nro**

CAS-numero 77-92-9 / EY-numero 201-069-1

3.2 Seokset**Vaaraa aiheuttavat aineosat**

CAS/EY-numero ja rek.nro	Aineosan nimi

Pitoisuus**Luokitus**

SITRUUNAHAPPO VEDETÖN (ACIDUM CITRICUM ANHYDRICUM CRYST.)

Päiväys: 17.6.2011

Edellinen päiväys: -

77-92-9

Sitruunahappo vedetön

n. 100 %

Ainedirektiivi:

Xi; R36/38

CLP:

H315 - Ärsyttää ihoa.

H319 - Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

3.3 Muut tiedot $C_6H_8O_7$ M = 192,13

Synonyymi: 2-hydroksi-1,2,3-propaanitrikarboksylihappo.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****4.1.2 Hengitys**

Ainetta hengittänyt siirretään raittiiseen ilmaan pois altistuksesta. Oireiden jatkuessa toimitetaan tarvittaessa lääkärin hoitoon.

4.1.3 Iho

Saastunut vaatetus ja kengät riisutaan. Iho pestään perusteellisesti runsaalla määrällä vettä ja saippualla.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Silmiä huuhdotaan runsaalla määrällä vettä useamman minuutin ajan pitäen silmäluomet avoimina. Oireiden jatkuessa toimitetaan silmälääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ärsyttää ihoa ja silmiä.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito potilaan tilan ja oireiden mukaan.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Vahto, CO₂, jauhe, vesisuihku.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet****6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ****6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Vältettävä kosketusta aineen kanssa.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei erityisiä ohjeita.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kootaan pölyttämättä talteen kannellisiin jäteastioihin. Saastuneet pinnat pyyhitään.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin**7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI****7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**

Vältettävä pölyn muodostumista.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Astiat tiiviisti suljettuina kuivassa tilassa. Ei saa säilyttää yli 25°C:ssa.

7.3 Erityinen loppukäyttö

SITRUUNAHAPPO VEDETÖN (ACIDUM CITRICUM ANHYDRICUM CRYST.)

Päiväys: 17.6.2011

Edellinen päiväys: -

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1** Valvontaa koskevat muuttujat
- 8.2** Altistumisen ehkäiseminen
- 8.2.1** Tekniset torjuntatoimenpiteet
Vältettävä aineen joutumista iholle tai silmiin.
- 8.2.2** Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet
- 8.2.2.1** Hengityksensuojaus
Käytettävä hengityssuojainta.
- 8.2.2.2** Käsiensuojaus
Suojakäsineet.
- 8.2.2.3** Silmien tai kasvojen suojaus
Tiiviisti asettuvat suojalasit.
- 8.2.2.4** Ihonsuojaus
Sopiva suojavaatetus.
- 8.2.3** Ympäristöaltistumisen torjuminen
Ei erityisiä ohjeita.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

- 9.1** Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot
- 9.1.1** Olomuoto
Valkoinen, kiteinen jauhe.
- 9.1.2** Haju
hajuton
- 9.1.4** pH
2 (10 g/l, 20°C).
- 9.1.5** Sulamis- tai jäätymispiste
153°C
- 9.1.7** Leimahduspiste
Ei määritetty.
- 9.1.14** Liukoisuus (liukoisuudet)
- 9.1.14.1** Vesiliukoisuus
1330 g/l (20°C)
- 9.1.15** Jakautumiskerroin: n-oktanol/vesi
log Po/w = 1,72.
- 9.1.17** Hajoamislämpötila
Ei määritetty.
- 9.2** Muut tiedot
Bulkkitiheys 560 kg/m³.

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1** Reaktiivisuus
- 10.2** Kemiallinen stabiilisuus
- 10.3** Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus
- 10.4** Vältettävät olosuhteet
Aine on hygroskooppista.
- 10.5** Yhteensopimattomat materiaalit
- 10.6** Vaaralliset hajoamistuotteet
Ainetta ylikuumennettaessa vapautuu ärsyttäviä/terveydelle haitallisia höyryjä.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1** Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista
- 11.1.1** Välitön myrkyllisyys
LD50 = 6730 (suun kautta, rotta) (sitruunahappomonohydraatti).

SITRUUNAHAPPO VEDETÖN (ACIDUM CITRICUM ANHYDRICUM CRYST.)

Päiväys: 17.6.2011

Edellinen päiväys: -

- 11.1.2   Ärsyttävyys ja syövyttävyys**
Ärsyttää lievästi ihoa. Ärsyttää silmiä.

12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1   Myrkyllisyys**
12.1.1   Myrkyllisyys vesieliöille
Myrkyllisyys kaloille: LC100 = 894 mg/l (kultakala (Crassius auratus)) (kova vesi).
Myrkyllisyys vesikirpulle: LC100 = 120 mg/l (Daphnia magna) (pehmeä vesi).
- 12.2   Pysyvyys ja hajoavuus**
12.2.1   Biologinen hajoavuus
Biologinen hapenkulutus BOD5 = 0,42 g/g. Teoreettinen hapenkulutus ThOD = 0,686 g/g. Aine on helposti hajoavaa.
- 12.3   Biokertyvyys**
Jakaantumiskerroin log Po/w = 1,72; biokertyvyyttä ei ole odotettavissa.
- 12.4   Liikkuvuus maaperässä**
- 12.5   PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- 12.6   Muut haitalliset vaikutukset**

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1   Jätteiden käsittelymenetelmät**
Hävitetään yhdessä muiden orgaanisten laboratoriojätteiden tai lääkeainejätteiden kanssa esim. toimittamalla sopivaan ongelmajätteiden käsittelylaitokseen, jolla on vastaavilta viranomaisilta lupa (Ekokem Oy).
- 13.2   Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista**
Pakkaus: Hävitys säädösten mukaisesti. Kemikaalia sisältävät pakkaukset käsitellään kuten itse kemikaali. Jos virallisesti ei ole annettu muita ohjeita, puhtaat pakkaukset voidaan käsitellä kotitalousjätteen tavoin tai laittaa kierrätykseen.

14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1   YK-numero** -
- 14.2   Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi** -
- 14.3   Kuljetuksen vaaraluokka** -
- 14.4   Pakkausryhmä** -
- 14.5   Ympäristövaarat**
Ainetta ei ole luokiteltu kuljetuksissa vaaralliseksi.
- 14.6   Erityiset varotoimet käyttäjälle**
- 14.7   Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1   Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
- 15.2   Kemikaaliturvallisuusarviointi**

16. MUUT TIEDOT

- 16.1   Muutokset edelliseen versioon**
Tiedote on REACH-asetuksen (EY) 1907/2006 mukainen. Aine on luokiteltu CLP-asetuksen mukaisesti.

SITRUUNAHAPPO VEDETÖN (ACIDUM CITRICUM ANHYDRICUM CRYST.)

Päiväys: 17.6.2011

Edellinen päiväys: -

-
- 16.3 Tietolähteet**
Valmistajan käyttöturvallisuustiedote.
Merck Index 12th Edition, 1996.
- 16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista**
R36/38   Ärsyttää silmiä ja ihoa.
H315   Ärsyttää ihoa.
H319   Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
- 16.8 Lisätiedot**
Kohdassa 1.3.1 mainittu yhtiö.